

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alattTelefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Makóváros független polgáraihoz!

A szövetkezett ellenzék kiáltványa.

A Tisza-Lukács gárda eszevesztettül gázol keresztül a magyar nemzeten. Legszentebb jogainkat gonoszul tiporják s tönkre akarják tenni egész nemzeti létünket. Most legujabban a függetlenül érző s szabadon író újságokra vetették magokat pribékjei által. Megakarják ölni a szabad vélemény nyilvánítást, belénk akarják fojtani becsületes, igaz magyar beszédeinket és érzésünket. — És ezt az egész becsetlen, gonosz örjögést a fizetett bérencék, a mungó-lapok helyesléssel s örömmujongással kísérik Dicsőítik Tiszáikat és akormányt gaztetteikért.

Független polgárok!

Módotokban van, hogy ezt a bitang gonoszágok megtoroljátok. E megtorlásra hív most fel benneteket a szövetkezett ellenzék is, melynek egyik kiváló vezére éppen a mi szeretett képviselőnk is, **Justh Gyula**. E megtorlások abból álljon, hogy ne engedjétek be mostantól fogva házaitokba mungó-újságot, de még csak kezeitekbe se vegyétek e pénzért csaholó, titeket gunyoló s a nép legszentebb érdekeinek ellen törő mungó lapokat. Nem lehet igaz függetlenségi, hazáért és szabadságért lelkesülő igaz magyar az, aki e gonosz időkben is, mikor a mungócsorda pusztít végig ez országban, mungó-újságot olvas és ezzel a mungó újságok azon hazugságának adja a lápot, mintha az igaz magyarok az ő pártjukon volnának. Mert azzal hivatkoznak, hogy a makói nép a mungóknak ad igazat, mert sokan olvassák a helybeli mungó-újságot. **Ne olvassatok, dobjátok ki, vessétek meg a mungó-újságokat.** Hazafias, becsületes küzdelmünkben ezt kéri, de el is várja tőletek a szövetkezett ellenzék. **Ha igaz magyarok s igazi függetlenségiek vagytok, csak függetlenségi lapokat olvassatok s kiutasítjátok a mungó-lapok árusítóit és kidobjátok, megvetitek a mungó-újságokat.**

A becsületes nép becsületes jogáért küzd a szövetkezett ellenzék, elvárhatja, hogy e küzdelmében a nép — melyért küzd — becsülettel támogatja az által is, hogy e nép csak függetlenségi újságot támogat s minden mungó-újsággal megszakít minden érintkezést!

A ki igaz magyar. tudni fogja a kötelességét! Az igaz magyarok rá fognak ismerni, hogy a ki az igaz magyar. de arra is, a ki - pécsovics!

A független újságok üldözése.

Munkában már a fináncok is.

Statárium a Népszava ellen.

A kormány csakugyan elvesztette teljesen az esztét. Örjögő butasággal veti rá magát mindenre, ami nem egyezik a kormány véleményével. Most legujabban a független lapok ellen uszítja kopóit. Nem képes a kormány tűrni a becsületes, igaz hangokat. A szabad vélemény nyilvánítás rettenetesen fáj a fülének.

Semmise se volt a mostani kormány hatalom egy-egy tettehez képest a hat év előtti darabontgarázdálkodás egész pusztítása. Sokkal inkább tönkretettek Tiszáék - Lukácsék minden jót ebben az országban, mint annak idején Fejérváryék - Kristóffyék.

Kristóffyék is tildőzték a szabad sajtót, de már ennyire nem mertek menni, mint most Lukácsék.

Nincs az az elitelő kifejezés, melylyel méltóan tudnók jellemezni ezt az eljárást, amit a kormány a sajtó ellen elkövet. Teljesen megakarja törni s kipusztítani a függetlenül s becsületesül dolgozó újságokat.

A **Népszavát** már nemcsak a vasutakról tiltotta ki, nemcsak az utcai elárúsítást nem engedi meg, hanem most még hatalmi terrorját is alkalmazásba vette e lap tönkretételére.

Budapesten fináncok járják sorra a trafik üzleteket, ahol eddig a Népszavát árusították s megfélemlítéssel és fenyegetéssel erőszakolják az üzletek tulajdonosait arra, hogy a Népszava árusítását **beszűntessék**. Aki nem engedelmeskedik, attól megvonják a trafikengedélyt.

Igazán felforr az embernek a vére s ökölbe szorul a kezünk a gazdaságok ilyen folytatásának a hallatára.

Hát hol is vagyunk tulajdonképpen és mik is vagyunk hát?

Nincs több joga ebben az országban ennek a nemzetnek, mint a legutolsó ázstai vagy afrikai néptörzsnek rablófőnökeivel szemben:

Hát mi lesz még, mi következik még ezután. Hát nem érzik még most sem ezek a bitangok, hogy feszül, nagyon feszül a hur. Hát nem sejtik, hogy ez a hur már nem soká elpattan s agyon vágja ezt az egész gonosz bandát?

Hát csak feszítsék minél jobban! Mi csak örülni fogunk, ha a hur — elpattan.

A politikai helyzet.

Negszállták a fővárost.

Elhangzott az utolsó szó, Tisza szava, mely pártkülömbőség nélkül arra hívja fel a magyar politikusokat, hogy a nyári szünet alatt tőlük telhető erővel igyekezzenek elsimítani azt a rombolást, melyet junius 4-iki törvénytíprása és az azóta elkövetett alkotmányrombolása vitt véghez. Valóban érdekes jelenség. Az ökönyörög a békéért, aki a háboru viharshelét felidézte.

Tisza a béke megteremtésére hívja fel a politika illetékes faktorait s a munkapárt kapva-kap a békehangokon. Ez természetes és érthető is, mert amint a háboru folytatása egyedül a munkapárt vesztét jelenti, az esetleges béke tengődő életének rövid időre való meghosszabbítását jelenthetné.

Az egyesült ellenzék elhatározásából és az ország általános hangulatából azonban bátran azt következtetjük, hogy a két és fél hónapos parlamenti szünet nem a béke megteremtését, hanem a harc fokozottabb előkészítését fogja eredményezni. A nyári szünet alatt megmozdul az egész ország népe s azt a rövid időt leszámítva, amikor az aratás nehéz munkája tartja fogva a lakosság legnagyobb részét, a népgyűlések hangos agitációs beszédétől fog visszhangzani az egész ország.

A szuronyos korgon eltűnt a parlament elől, de ősszel valószínűleg még nagyobb hadsereg lesz szükség, hogy elnyomja a népek millióinak érzését és megvédelmezze a nemzet hangja elől a cinkosokat, akik a nemzet legdrágább kincsét rabolták el.

Hogy ebben hol látja Tisza a békére való hajlandóságot, azt egyedül ő tudhatja.

A szélrózsa minden irányából fegyveres népet szállít a vasut Budapest felé. Mintha mozgósítás volna s a fővezér hadseregének zömét Budapest területén akarná koncentrálni. A legkülönbözőbb színű hajtókák tűnnek fel a főváros utcáin, piros, sárga, zöld hajtókás bakák nézik básmézkodva a hatalmas palotákat, kékruhás bosnyákok, fejükön a bódítás fazzel járják be a ligeteket, nehogy eltévedjenek az utca labirintusában.

Négy új ezred szállta meg a fővárost, amelynek területét hat rayonra osztották fel s minden rayon élére egy osztrák tábornokot állítottak.

Miért a nagy készülődés? Senki sem tudja. A főváros népe csendes és esze ágáan sincs támadólad felépni egy őt elnyomó hatalommal szemben. Azt az utálatot pedig, a mely minden józan polgár a Tisza-Lukács rezsim iránt érez, egy egész hadsereggel sem lehet a szivekből kürtani.

— **Ujabb fizetni való.** A városi tanács mai üléséből kifolyólag utasította az adóhivatalt, hogy az elmúlt évben készült aszfalt költségeit írja elő és azt a háztulajdonosoktól hajtsa be.

Öngyilkos leány.

A Marosba ölte magát.

Ma reggel, mikor feljött a nap, egy fiatal leány ödöngött a Maros parton, kiről többen látták az életuntságot, észrevették az elkeseredettséget. Az embereket azonban hívja az élet nehéz munkája. Mindazok, kik a leányt látták, elfoglaltságuknál fogva nem sokat törődtek vele. Ment kiki dolga után.

Később azonban ugyanazon leánynak ruháit találta meg egy munkás, kit a hajnali órákban a Maros partján sétálni látott. Azonnal jelentést tett róla a rendőrségnek, hol már **Ratkay** Károlyné éppen jelentette, hogy az éjjel **Rozália** nevű 17 éves leánya eltűnt a háztól.

A szegény öreg asszonynak, mikor hallotta a munkás jelentését, mindjárt rossz sejtelmek támadtak és lesietett a Marosra. A sejtelen nem csal. **Ratkay** né a Marosparton talált ruhákban eltűnt leányának ruháit ismerte fel.

A leány öngyilkosságára vonatkozólag az anyja a rendőrségnél elmondotta, hogy leánya különös szeretettel olvasta a ponyva-irodalomnak kedélyt rontó rémregényeit. E káros dolgok olvasásával töltötte ugyszólván minden idejét ugyanynyira, hogy minden házi dolgát elhanyagolta e miatt.

A szerencsétlen leány az elmúlt napokban állandóan egy rémregényt olvasott és a ház körül ugyszólván semmit sem csinált. E miatt anyja tegnap délután megdorgálta. A helytelen olvasmányok által megromlott és tulságosan érzékeny vált fiatal lélek nagyon zokon vette a jogos anyai dorgálást, elsápadva tetle le a könyvet és többé nem szólt senkihez egy szót sem, hanem az éjjel felkelt és kiszökött az anyai házból. A Marosra ment, hol a kora reggeli órákban a Marosba ugrott. Látni nem látta őt senki, midőn a Marosba ugrott, de a parton maradt ruhák, nemkülönben a lábnyomok bizonyossá teszik, hogy a minden komoly ok nélkül érzékeny leány eldobta magától az életet.

A szerencsétlen leány degenerált és ponyvairodalom fércmunkáitól megbódított lelke nem vetett számot azzal, hogy rémes tetteivel örök gyászt borított az életben egyébként is sokat szenvedett édes anyja lelkére.

A mikor azonban az alezredeshez ért, nem nyújtott neki kezét, hanem így szólott hozzá:

— Az alezredes urat felmentem a tiszteletemre rendezett vacsora alól!

Az alezredes elsápadt és hazament. Leánya, a mikor meghallotta apja sérelmét, elment a bankett színhelyére, a Csillag-étterembe, ahol az incidens lejátszódott.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Szilárdak az árak.

Makóvárosának mai hetipiacára is épügy, mint az előzőre, szokatlanul sok buza és kukorica került fel. Nagy mennyiséget hoztak a helybeliek, de jóval többet a vidékiek, különösen, mint minden alkalmommal, a torontáli községek.

Előre kell bocsátani, hogy a gabonaárak, dacára annak, hogy aru nagymennyiségben volt a piacon, igen szilárdak, sőt mondhatni emelkedőben voltak. És mint a tőzsdei ár alakulatok és spekulációk mutatják, ez az áremelkedés mindaddig nem fog esni, míg az új buza nem jelenik meg a piacon. Akkor újabb árhullámzásra van kilátás, sőt ez egész biztosra vehető. Innen van az, hogy most a jó ár mellett igyekeznek meglevő készletén tudadni a termelő.

Dacára annak, hogy a mai hetipiacon bőségben volt buza, tehát elég nagy volt a kínálat, mégis a buza követve a budapesti gabona-tőzsdei árakat a makói hetipiacon is jól kelt, mert métermázsájáért fizettek 22 korona 40, 22 korona 60 fillért is.

Az áremelkedésben nyomon követte a buzát a kukorica. Ebből az áruból is kellő mennyiség került a piacra. Sőt azt lehet mondani, hogy a kukoricát még inkább keresték, mint a buzát. Ilyen körülmények között ma már a kukoricáért fizettek métermázsánként 21 koronát, sőt később 10–20 fillérrel többet is.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (95)

Két fiatal szív szomorú végzete.

MÁSODIK RÉSZ.

I.

Felkelt az asztaltól és a törvényszékre akart menni, midőn ajtóján csöngettek.

Inasa egy táviratot hozott be az irodába.

„Apád súlyos beteg. Szélütés. Jer gyorsan.

Anyád.”

Felindult hangon hagyta meg az inasnak, hogy készítsen elő mindent! gyorsan el kell utaznia. Majd elgondolta, hogy bármint siessen is, csak az esti kilenc órai villamvontat

tal indulhat, az egyetlen, mely összeköttetésben áll az aixi és anancyi vonatokkal.

Egyébiránt mielőtt Párisból távoznék, értekeznie kellett kartársával bizonyos ügyeknek későbbre halasztása végett. Mindez elfoglalja egész délutánját.

Valóban csak nyolc óra tájban érkezett a lyoni pályaházba, hol gyorsan megebédelt és vonatra ült. Csaknem az egész éjszakát álmatlanul töltötte s másnap tíz óraker szállt ki Anneceyben, honnan egy kocsit egyenesen Charvinesbe vitte.

A mint felhárult a lépcsőn, a házgyászosan csöndes tekintete azzal az előérzettel töltötte el, hogy későn érkezett.

Anyja a kocsizörgésre kisetett s már a folyosón volt. Minden szó nélkül görcsösen átölelte a fiát, azután egy szobába vezette, melynek táblái be voltak csukva és ahol a viaszgyertyák fényénél Serraval Marius már megmerevedetten feküdt halálos ágyán.

Serravalné karjaiba zárta Jeant s hangos zokogás közt pár szóval elmondta előtte atyjának utolsó perceit.

(Folyt. köv.)

A „Makói Független Ujság” előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . 14 Kor.
Félévre . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . 3 K. 50 fill.

Táncitanítási felhívás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünetben

táncanfolyamot

tartok, melyet július hó 6-án kezdek meg s mindvégig a legszigorubb ilem, legnagyobb felügyelet mellett folytatok és pedig két csoportban, olyképpen, hogy délelőtt a kisebb, a délutáni órákban a nagyobb növendékek nyernek oktatást úgy a modern táncokban mint az ezekkel összefüggésben levő csinos testtartásban és a társas érintkezésben is.

Mindkét tanfolyamon tanítom a szokásos táncokon kívül az amerikánt, a hatlépéses lengyelkét, a gratiannát. Továbbá csinos részleteket a magyar balettől és a dzsentri boszont. Ezenkívül külön boszton-kurzust is tartok, minden este 7–8 óráig.

A tanítás helye gróf Vay utcai házamban kizárólag e célra épült s elegánsan berendezett tánctermem.

Beiratkozni ott lehet egész nap. Magánoktatást is adok, akár háznál akár tánciskolámban.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel:

Schwartz Miksa
okl. táncitanító.

ELADO TELEK. Báró Jósika utca 4 sz. a.

200 négyszögöl beltelek eladó. Értekezni lehet ugyanott Bálíth János tanítóval.

596.

Meghívó.

„Az Első Földeáki Hengermalom mint Szövetkezet (korlátolt felelősséggel) Földeákon, a község háza nagy termében 1912. évi június hó 30-án (vasárnap) délután 2 óraker

alakuló közgyűlést tart

melyre a már belépett tagok és az érdeklődők meghívotnak.

Tárgysorozat.

1. Az alapszabályok alkotása, elfogadása és a megalakulás ki-mondása.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.

3. Az igazgatóság fölhatalmazása a további teendőkre.

Kelt Földeákon, 1912. június 20.
601. **A szervező bizottság.**

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már kép-telenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshet-nek. — Jelenkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuth-szoborral szemben.) o o o

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körút 15. sz. Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két-soros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Csomagoló ujsag-papír

kiló számra jutányosan kapható a

Makói Független Ujság

o o kiadóhivatalában. o o

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgő-vel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Iritz Sámuel özv. cég
ITAL ÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA

szeszmentes pálínkákról:

Valódi kék szilva literenkint	2.— K.
Valódi törköly	2.40 „
„ 5 éves kajszin barack	3.— „
„ 8 „ „	4.— „
„ 10 „ „	5.— „
„ 5 „ borpálinka	3.— „

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Aratásra és cséplésre

jó és olcsó **pálinkák, kőbányai sörök** előnyös árban szerezhetőek be:

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser

(elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszűnteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorirrágást. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.

Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.

Óvakodjunk az utáztatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon eli x.f.n.mar ffo védjegy rajta van.

Legjobb asztali borok

és mindennemű különleges borok kis és nagy mértékben Iritz Sámuel özv. cégnél kaphatók.

Két-három tanulóleány

havi fizetéssel azonnal felvétetik. — Hol? Megmondja a 590 kiadóhivatal.

Aki eredeti KÖBÁNYAI gyári töltésű jó és tiszta sört öhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legújabb divatu angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legújabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri- és magyar ruhát. — Egyuttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy ugy szabászatommal, mint legjobb minőségű szövetekkel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

Nem szabad, dehogyszabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katona és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszélőgép, mely legújabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály”-

nál BUDAPEST, József-körút 15-1. Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

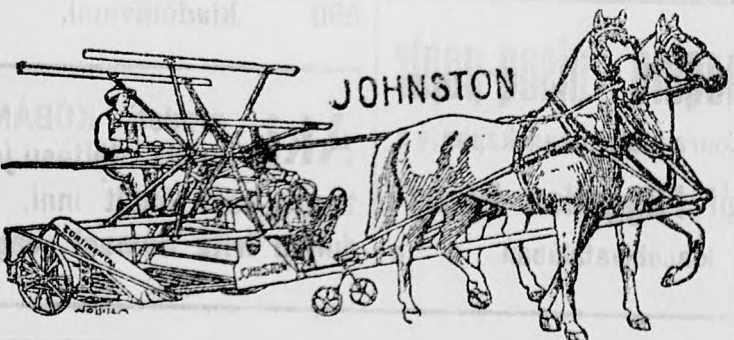
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálváriautcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztunk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer”-féle egy és többvonó ekék és ta ajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar”-féle „Unicum Drill” sorvetőgép Az „Imperator” műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston” kévekötharatógép, fűkaszáló gereblye és elsőrendű manillaszineg.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen — vételkötelezettség nélkül — felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichar Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüszter felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüszter	I. 15. — „	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3. — „	Női nadrágok	1. — „
Himzett	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke	5. — „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák	1.70 „	Fűző védő	I. 3. — „
Paplan lepedők	5. — „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schifon és Lüszter alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Nyomdász-tanulók

felvétetnek lapunk nyomdájában.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Tubarózsa-krém és kenőcs

korona. Tubarózsa-hajkenőcs

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 tüveg 70 fill.

Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja!

Teljesen ÁRTALMATLAN ugy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában

MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.